

IROJ – 23 april 2014

Aanwezigen

Xenia Langen (Minderjarigen)	Rik Van Buggenhout (VAPH)
Ilse De Groof (Ouders)	Jan Bots (AJW)
(Ouders)	Walter De Proost (AJW)
Koen Devylder (CAW)	Danielle Decorte (Pleegzorg)
Peter De Hond (CLB)	Ingrid Van Eetvelt (OCJ- SDJ)
Patricia Desair (CLB)	Bart Weustenraad (Gemandateerde voorziening)
Frank Van den Broeck (CKG)	Karen Dekonick (Jeugdmagistratuur)
Jo Frans (CKG)	Dominick Vosters (Vlaamse Gemeenschap) – wnd voorzitter
Dirk Kaethoven (CGG)	Veronique Wuyts (provincie) - wnd verslaggever
Chantal Van Overpelt (VAPH)	

Agenda:

1. Opvolging verslag IROJ 19/3/2014
2. Samenstelling IROJ:
3. Huishoudelijk Reglement, Actiefiches en Organogram IROJ
4. Voorzitterschap IROJ Antwerpen
5. Afstemming Justitie – HV i.f.v. verontrusting
6. Feedback projectteam Antwerpen
7. Signalen uit het werkveld

1. Opvolging verslag IROJ 19/3/2014

Er is nog geen vertegenwoordiging van bepaalde organisaties van cliëntvertegenwoordigers, ook niet van personen met een handicap. De vraag werd gesteld aan het VGPH (Vlaams Gebruikers-overleg voor Personen met een Handicap), maar zij waren niet in de mogelijkheid om een vertegenwoordiger af te vaardigen. Deze vraag zal hen terug voorgelegd worden. Indien nodig wil de sector VAPH hen hierop ook aanspreken.

1.1 Bevoegdheid IROJ

Het decreet en het BVR omschrijven de bevoegdheid van het IROJ breed:

- Het Decreet (art.65) geeft aan dat het IROJ in de regio de uitvoering van de doelstelling aanstuurt. Men gaat daarvoor over tot de organisatie van overleg en samenwerking tussen de jeugdhulpaanbieders van de regio. Het IROJ kan ook netwerken oprichten en afspraken maken met lokale en provinciale overheden. Jeugdhulpaanbieders verlenen hun medewerking aan de uitvoering van de opdrachten, beslist door het IROJ. Het BVR (art.74) voegt hier aan toe dat het IROJ dit doet door actieplannen op te stellen op basis van het kader aangereikt door het MC.
- Samenvattend kunnen we dus zeggen dat het IROJ bevoegd is voor de uitvoering van het decreet in de regio. Het decreet, BVR en managementcomité reiken een minimumkader aan. Hier kan men niet van afwijken. Wel heeft men de mogelijkheid om binnen de wettelijke opdracht regionale initiatieven te nemen. Aan actiefiche 2 kunnen dus bijkomende doelstellingen toegevoegd worden.

Opmerkingen:

- Het IROJ moet aansturen op de doelstellingen van integrale jeugdhulp in de volle breedte en kan initiatieven opstarten waar nodig. Het woord 'aansturen' is significant en moet zo ook in het kaderactieplan opgenomen worden.
- De ambitie van het IROJ reikt verder dan het minimumkader dat Vlaanderen aanreikt en moet opgenomen worden in de actiefiche en in het huishoudelijk reglement.

1.2 Opdrachten leden IROJ

De leden van het IROJ zijn de vertegenwoordiger van hun sector. Volgende zaken worden van hen verwacht:

- Een goede terugkoppeling realiseren via de sectorale platforms & fora.
- Waar nodig, standpuntbepaling in samenspraak met de achterban.
- Men focust zich op het realiseren van de doelstellingen van het decreet en bijkomende doelstellingen en waakt mee over een goede intersectorale samenwerking.
- Men is de antenne van en voor de eigen sector. Men vangt op wat er leeft, bespreekt dit en agendeert het indien nodig op het IROJ. Hun signalen zijn de voedingsbodem voor het IROJ. Op deze manier geven ze mee vorm aan de beleidscyclus.

Opmerkingen:

- Vanuit de jeugdmagistratuur is het niet altijd mogelijk om zich te verbinden met de achterban. Wanneer dit het geval is, zal dit expliciet worden vermeld.

1.3 Verhouding IROJ-IAWG

Op de vorige vergadering werden er vragen gesteld bij de werking van de IAWG (intersectorale administratieve werkgroep). In het IAWG zetelen de contactpersonen voor de sectoren van de verschillende administraties. Deze personen staan in rechtstreeks contact met het werkveld. Zij behandelen 2 soorten nota's. Nota's die voorgelegd worden aan het Managementcomité (MC) en nota's die ze zelf voorleggen aan het MC.

- Wanneer een IROJ een nota voorlegt aan het MC, bereiden deze personen zich voor zodat ze hun leidend ambtenaar in het MC kunnen inlichten, zodat deze over alle nodige informatie beschikt om een beslissing te nemen. In de IAWG worden nota's dus niet gewijzigd, maar worden er vaak wel bijkomende informatieve vragen gesteld. De beslissing over de nota zelf ligt bij het MC. In deze zin is het moeilijk om te spreken over een verhouding tussen het IROJ en de IAWG.
- Daarnaast bereiden zij ook dossiers voor die raken aan intersectorale samenwerking en afstemming. Een voorbeeld hiervan is de regeling rond de kinderbijslag. Vroeger had elke sector zijn eigen regeling. Nu met de integrale toegangspoort (ITP) komt er één systeem. In IAWG wordt gezocht naar een haalbare oplossing voor alle sectoren. Op deze manier redeneren zij steeds i.f.v. de sectorale en intersectorale realiteit.

Opmerkingen:

- Er blijft onduidelijkheid over de rol van het IAWG. De nota's van het IROJ gaan na bijkomende informatie van het IAWG naar het MC. Het uiteindelijke advies wordt niet teruggekoppeld naar het IROJ en dit zou toch moeten. Het intersectorale karakter van de nota's van het IROJ mag niet doorkruist worden met sectorale toevoegingen binnen het IAWG.
- De inhoud van de tweede soort nota's is belangrijke informatie die naar het IROJ zou moeten doorstromen.
- Er is nood aan transparante communicatie.
- Er wordt het voorstel gedaan om een nota op te stellen aan het IAWG waarin men deze vragen voorlegt. Jan Bots en Frank Van den Broeck geven hiervoor een voorzet. De voorzitter van het IROJ verstuurt de nota naar de voorzitter van het managementcomité (Stefaan Van Mulders).

1.4 Juridische implicaties contactpersoon-aanmelder (i.f.v. ITP en GV)

Het BVR (Art.23) geeft de opdrachten en verantwoordelijkheden van de contactpersoon-aanmelder weer:

- Opmaak en indienen van het A-doc
- Overleg met cliëntstelsysteem en verkrijgen van de uitdrukkelijke instemming.
- Eventueel betrekken van andere jeugdhulpaanbieders of andere personen, indien dit door hem of door het cliëntstelsysteem nuttig wordt geacht.
- Communicatie tijdens indicatiestelling en jeugdhulpregie tussen ITP en cliëntstelsysteem of tussen ITP en andere betrokken personen, indien dit nodig is.
- Coördinatie tijdens indicatiestelling en jeugdhulpregie van de jeugdhulpverlening die geboden wordt aan de cliënt.

De juridische implicaties ifv verontrusting zijn niet anders dan voor andere hulpverleners.

Opmerkingen:

- Als iemand een dossier aanmeldt omdat er hulp nodig is na de integrale toegangspoort (ITP), blijft deze contactpersoon-aanmelder verantwoordelijk in de periode van de wachttijd. Deze persoon volgt het dossier echter niet meer op en de betrokken voorziening biedt ook geen verdere hulp. In situaties van verontrusting is niet duidelijk wat de juridische implicaties zijn voor de contactpersoon-aanmelder.
- Vroeger bleef de consulent betrokken bij het dossier, terwijl deze betrokkenheid nu wegvalt voor de contactpersoon-aanmelder. De betrokkenheid van consulenten was echter zeker niet in alle dossiers even groot was. Wanneer zij niet verontrust waren volgden zij de dossiers op vanop een grotere afstand, dan wanneer ze wel te maken hadden met verontrusting.
- Als een hulpverlener weet heeft van verontrusting moet hij hiernaar handelen. Als hij hier geen weet van heeft, kan hij hiervoor ook niet vervolgd worden.
- Misschien kan er gewerkt worden met een casusboek om de hulpverlener op deze manier meer duidelijkheid te geven. Het Protocol van Moed kan hiervoor als voorbeeld dienen.
- Niet alleen naar de individuele hulpverlener moet er duidelijkheid komen, ook naar de organisatie die optreedt als werkgever.
- Het BVR geeft een te beperkt kader aan om zich veilig te voelen als contactpersoon-aanmelder. De overheid moet meer duidelijkheid scheppen.
- Vanuit de Vlaamse Overheid is er op elk infomoment uitvoerig aandacht besteed aan omgaan met verontrusting. Er werd ook steeds de mogelijkheid geboden om hierover vragen te stellen.
- Dominick Vosters vraagt meer informatie op tegen het volgend IROJ.

1.5 Beperkingen op vlak van dataregistratie

Voor de verdere concretisering van de indicatoren wordt er een technische werkgroep samengebracht op niveau van de administraties. Zij zullen nagaan welke indicatoren er uit de studie van Möbius werkbaar zijn en hoe deze in praktijk kunnen worden gebracht. De studie van Möbius werd uitgevoerd in samenspraak met vertegenwoordigers van de verschillende sectoren. Het MC maakte hierin reeds een eerste selectie, wat zich vertaalde in de indicatoren in actiefiche 2. De technische werkgroep zal nagaan welke indicatoren er nog behouden kunnen worden i.f.v. actiefiche 2. Enkel indicatoren die men ook effectief kan realiseren worden behouden. De werkgroep zal eveneens een tijdspad opstellen voor rapportage. De ervaring vanuit de voorstartregio wordt ook hierin meegenomen. Op deze manier zal elke regio dus een minimale bijdrage moeten leveren.

Men wil dit proces afronden net voor of net na de zomer.

2. Samenstelling IROJ

2.1 Kandidatuur preventieve zorg Kind en Gezin

Kind & Gezin stelt vanuit de preventieve zorg de vraag om toe te treden als derde effectief lid aan het IROJ. Ze beargumenteren hun kandidatuurstelling vooral vanuit de betrokkenheid van de preventieve zorg binnen de brede instap. Ze bereiken vrijwel alle ouders met kinderen tot 3 jaar. Vanuit deze positie willen ze graag mee nadenken met de andere sectoren over het ontwikkelen en implementeren van goede verwijsafspraken, monitoring en registratie, hulpcontinuïteit, enz. Ze dragen Kathleen Van Riet voor als vertegenwoordiger.

Opmerkingen:

- Aangezien zij 94% van alle kinderen beneden de 3 jaar zien, zijn zij zeker een belangrijke partner voor integrale jeugdhulp. Ook wat betreft signaalfunctie en vertegenwoordiging van de brede instap spelen zij een belangrijke rol.
- Er moet goed nagedacht worden over de toetreding van nieuwe leden. Moet dit gebeuren met raadgevende of effectieve stem? Wat met toekomstige vragen waarvan we liever niet hebben dat zij toetreden? Zo is er ook brede instap van het VAPH, worden zij dan ook mee opgenomen?
- Als zij een duidelijk engagement opnemen, moeten zij ook een effectieve stem krijgen.
- Er worden duidelijke criteria opgesteld, die ook in het HR opgenomen worden en die gecommuniceerd worden aan nieuwe kandidaat leden. Volgende criteria kunnen hiervoor dienen:
 - Zij moeten gevat zijn door jeugdhulp

- Zij moeten een relevante partner zijn die een meerwaarde is voor het IROJ
- Zij mogen nog niet vertegenwoordigd zijn in het IROJ
- Zij moeten een vertegenwoordiging opnemen op provinciaal niveau
- Zij moeten een duidelijk engagement opnemen (cfr. opdrachten leden IROJ)

Over de kandidatuur van Kind en Gezin wordt op het volgend IROJ beslist.

2.2 Vertegenwoordiging kinder- en jeugdpsychiatrie

Carolien De Bruyne van OPZ Geel zal toetreden als vertegenwoordiger van de kinder- en jeugdpsychiatrie. Haar plaatsvervanger is nog niet gekend.

3. Huishoudelijk reglement, actiefiches en organogram IROJ

3.1 Bespreking voorstellen (bijlage)

Het aangepast HR werd ter voorbereiding doorgestuurd aan de leden.

Opmerkingen:

- Artikel 4: Besluitvormingsprocedure: 'bij staking van stemmen beslist de voorzitter' wordt geschrapt.

3.2 Bespreking huidige structuur (netwerken, praktijkoverleg, ...); wijze van terugkoppeling; ondersteuning van structuren; afstemming brede instap en afstemming RTJ;

Opmerkingen:

- Gaat enkel het verslag van de stuurgroepen naar het IROJ of gebeurt dit ten persoonlijke titel? Dit zou betekenen dat er 5 personen moeten gecoöpteerd worden en dit is niet wenselijk.
- Afhankelijk van een agendapunt kunnen personen uitgenodigd worden om een thema mee te bespreken of te komen toelichten op het IROJ.
- De netwerken worden gezien als een verlengstuk van het IROJ die in functie van de doelstellingen van het IROJ bepaalde taken opneemt. Het mandaat en de tijdigheid van de netwerken worden op het volgend IROJ verder besproken.
- In het BVR staat dat er werkingsmiddelen worden voorzien voor het IROJ. Voor 2014 is dit echter niet het geval. We moeten in het HR opnemen dat, wanneer wij kunnen beschikken over deze middelen, het IROJ bepaalt wat hiermee gebeurt.
- Wat gebeurt er met de geldstromen van de netwerken? Voor het netwerk crisis werd er geld vrijgemaakt waardoor er 0,75 VTE geïncorporeerd kon worden in het CAW Antwerpen. Dominick Vosters vraagt dit na.

4. Voorzitterschap IROJ Antwerpen

Zoals afgesproken op de vergadering van het IROJ dd. 19 maart kwamen de sectoren samen om het voorzitterschap te bespreken. Volgende personen waren aanwezig op dit overleg: Rik Van Buggenhout, Frank Van Den Broeck, Stef Anthony, Patricia Desair, Dirk Kaethoven, Walter De Proost, Jan Bots en Koen De Vylder. Zij maakten volgend voorstel:

- *'We gaan akkoord dat de provincie de eerste 3 jaar het IROJ voor zit, we verwachten dat de provincie in deze periode ook het secretariaat van het IROJ op zich neemt.*
- *We vinden betrokkenheid van het werkveld en het cliëntperspectief erg belangrijk daarom stellen we voor om de voorziene 'voorbereidingsgroep' (het driehoekje) te laten bestaan uit de voorzitter (provincie), de vertegenwoordiger van de Vlaamse gemeenschap, een vertegenwoordiging van het cliëntperspectief en een vertegenwoordiging van het werkveld, het wordt in ons voorstel dus een vierkantje.*
- *Betreffende de vertegenwoordiging van het cliëntperspectief is het aan de vertegenwoordigers van dit perspectief om uit te maken hoe ze dit organiseren.*
- *Wat betreffende de vertegenwoordiging van het werkveld stellen we voor als volgt te werken:*
 - *Er is een effectief vertegenwoordiger en een plaatsvervanger, ze komen uit verschillende sectoren en hun mandaat loopt 1 jaar.*

- Ze vertegenwoordigen in de voorbereiding de 6 sectoren, in het IROJ zelf blijven ze hun eigen sector vertegenwoordigen (ze worden dus niet vervangen)
- De bedoeling van de voorbereidingsgroep is agendasetting en het opvolgen van de besluitvorming van het IROJ, het kan geenszins de bedoeling zijn het mandaat van het IROJ zelf uit te hollen door het vormen van een dagelijks bestuur.
- De vergadering gaat ermee akkoord dat Koen De Vylder in het eerste opstartjaar het effectief mandaat voor het werkveld opneemt, als plaatsvervanger is Dirk Kaethoven kandidaat.

We vinden deze werkwijze belangrijk omdat we in het IROJ een nieuwe dynamiek willen organiseren met een geresponsabiliseerd werkveld dat op een gelijkwaardige manier samenwerkt met de vertegenwoordigers van overheden en het cliëntperspectief.'

Opmerkingen:

- Dit voorstel werd op voorhand bezorgd en er werden geen negatieve reacties ontvangen.
- Dagelijks bestuur wordt vervangen door voorbereidend overleg.
- De agendapunten moeten rechtstreeks naar de voorzitter gestuurd worden en niet naar Koen De Vylder als vertegenwoordiger van de sectoren.
- De provincie geeft aan dat zij dit een heel goed voorstel vindt omdat de sectoren en de cliëntvertegenwoordigers op deze manier nauw betrokken worden bij de voorbereiding. Zij is wel geen vragende partij om de secretariaatsfunctie op te nemen. Het opnemen van het voorzitterschap en de ondersteuning van de arrondissementele netwerken is al een serieus engagement. Bovendien heeft Dominick Vosters aangegeven dat hij het secretariaat voor het eerste jaar wil opnemen als er geen andere kandidaat is. Dit tegenvoorstel wordt vanuit de provincie naar voren geschoven.
- Er wordt de opmerking gemaakt dat het voor Dominick niet evident is om het verslag te maken omdat hij veel aan het woord is. Er wordt voorgesteld dat de provincie het opnemen van de secretariaatsfunctie intern nog eens bespreekt.
- De cliëntvertegenwoordigers bekijken onderling wat haalbaar is voor hen. Xenia Langen (Cachet) en Ilse De Groof (Popant) spreken verder af en houden de voorzitter op de hoogte.
- Het voorzitterschap wordt in consensus toevertrouwd aan de provincie.
- De plaatsvervanger van de voorzitter wordt de afgevaardigde van de sectoren in het voorbereidend overleg. Dit wordt ook zo aangepast in het HR.

5. Afstemming Justitie – HV i.f.v. verontrusting

Bij het parket komen tegenwoordig een aantal dossiers binnen over verontrusting met als gevolg dat parket een M-dossier moet opmaken. Dit kunnen zij gezien hun personeelsbestand niet waarmaken. Er wordt gevraagd aan de hulpverlening om zelf een M-document aan te maken als er geen hoogdringendheid is. Bij hoogdringendheid kan er uiteraard wel naar parket gestapt worden. Er wordt de afspraak gemaakt dat als men naar het parket doorstuurt, er eerst telefonisch contact wordt opgenomen met het parket om verder af te stemmen (is parket in die situatie het meest geschikt, wie maakt M-document op,...).

Opmerkingen:

- Als een hulpverlener denkt dat er bereidheid is van de cliënt om naar Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK) te gaan, kan de hulpverlener al best aanmelden met een M-document. Op deze manier kan het VK deze procedure intern overslaan en kan er sneller actie worden ondernomen.
- Wanneer moet men het OCJ contacteren en wanneer naar het VK? Voor ouders is dit onduidelijk en het VK komt heel bedreigend over. Ook voor voorzieningen is het vaak niet duidelijk omdat ze gevraagd worden om sommige dossiers toch ergens anders in te dienen. Algemeen geldt: bij verontrustende opvoedingssituaties moet het OCJ worden gecontacteerd, bij vermoeden van kindermishandeling het VK. Maar eigenlijk gebeurt alles in onderling overleg. Indien nodig verwijzen de GV'en dossiers door naar elkaar of stemmen ze af.
- Dikwijls wordt er naar de politie gestapt vanuit de hulpverlening omdat dit sneller gaat in twijfelgevallen. Toch mag snelheid geen reden zijn om niet naar een gemandateerde voorziening te stap-

pen. Enkel in gevallen van hoogdringendheid gaat men via het parket. Voor alle andere situatie is deze piste niet sneller.

- Het zou goed zijn als de hulpverlening zicht krijgt op de tijdsspanne waarmee een gemandateerde voorziening een oplossing kan bieden. Zo kan een voorziening beter een gerichte piste kiezen om ergens een dossier aan te melden.
- Er mag niet verwacht worden dat een gemandateerde voorziening een garantie biedt op een oplossing, wel dat er contact gelegd wordt.
- Cijfergegevens OCJ:

AANMELDERS	ANTWERPEN	MECHELEN	TURNHOUT	TOTAAL Prov Ant
JHA buiten IJH	1	2	2	5
JHA IJH	14	4	2	20
parket	55	13	6	74
overname HDM		1		1
Eindtotaal 1/3 tot 22/4/14	70	20	10	100

6. Feedback projectteam Antwerpen

Dit agendapunt werd wegens tijdsgebrek niet behandeld.

7. Signalen uit het werkveld

7.1 NSG Jeugdhulp Mechelen/Rupel (van VK Mechelen)

Men geeft aan dat men een zinvolle vergadering heeft gehad met een goede opkomst. Alle aanwezigen vinden het zinvol om een tweede keer informeel samen te komen met als agenda:

- Verdere afstemming brede instap en RTJ i.f.v. zorgzaam verwijzen.
- Aanvragen VIST/SA.
- (samen)werking MDT in de regio Mechelen.
- Vraag politie/parket aan jeugdhulpverlening over feedback aanwezigheid.
- Signaleren tekorten in de regio en andere knelpunten.

De opdrachten en het mandaat van de netwerkstuurgroepen worden volgend IROJ besproken (cfr. agendapunt 3.2).

7.2 Sociale kaart

Momenteel kan men nergens terecht om contactgegevens op te zoeken over voorzieningen. De sociale kaart staat niet op punt en de jeugdhulpwijzer kan niet geraadpleegd worden. Er wordt gevraagd of dit vanuit de overheid dringend kan worden opgelost.

Opmerkingen:

- De sociale kaart van de provincie krijgt nieuwe software en is volop in ontwikkeling. Het is de bedoeling dat er in de toekomst ook meer thematisch kan gewerkt worden met de sociale kaart. Hierin zal integrale jeugdhulp ook worden opgenomen. De sociale kaart is een interprovinciaal project waar wij als provincie Antwerpen geen vat hebben op de timing. Wanneer de nieuwe sociale kaart operationeel is, zullen er gerichte infosessies worden gegeven.
- Vanuit de integrale toegangspoort zou ook een bestand worden opgemaakt met relevante contactgegevens. Jan De Ridder heeft op het vorig IROJ hiervoor een oproep gedaan. Er wordt navraag gedaan aan Jan wanneer dit bestand beschikbaar is.
- Wat betreft de jeugdhulpwijzer wacht men op de afronding van de modulering. De juiste timing is nog niet bekend.